

Gang ikke i dette Forhold paalægge en Kommunalbestyrelse at motivere sin Erklæring.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Det stillede Ændringsforslag (se Tillæg B. Sp. 42)

vedtoges uden Afstemning.

Lovforslagets Indhold (se Tillæg A. Sp. 2181), saaledes ændret, samt *dets Overgang til 3die Behandling* vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Lukning om Aftenen af Butikker og Lagere m. v.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2627).

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Poul Rasmusen: Naar Talen er om at lukke Forretninger paa et tidligere Tidspunkt af Dagen, er det ret naturligt, at der paa Forhaand kan være en vis Sympati derfor, ikke blot hos den handlende, men ogsaa hos hans Medhjælpere. Der er jo imidlertid andre Hensyn, der gør sig gældende, dels det økonomiske Hensyn, som den handlende maa tage, dels det Hensyn, som Samfundet i Almindelighed maa udvise overfor det købende Publikum. Nu er det klart, at de handlende ønsker Forretningstiden indskrænket saa meget som muligt, for saa vidt dette ikke skader deres Omsætning; men er der Tale om, at denne i væsentlig Grad skades — det er navnlig mindre Forretninger, der derigennem kan lide et betydeligt Tab, idet deres Handelsomkostninger paa Forhaand er afholdte, saaledes at den Indtægt, de har i de sidste Timer, i det væsentlige er en Nettofortjeneste —, har man en Art Regulator, idet den handlendes Interesse falder sammen med Samfundsinteressen, nemlig den, at Publikum i videst muligt Omfang kan blive forsynet paa de Tider, hvor det er nødvendigt. Men det er ogsaa klart, at den mindre handlendes Interesse i, at hans Forretning ikke lider for stærkt under Indskrænkningen, vokser derigennem, at det jo allerede er sædvanligt, at de store Forretninger lukker betydeligt

tidligere paa Dagen. Det vil være i de store Forretningers velforstaaede Interesse, at ogsaa de smaa Forretninger lukker tidligere, men det er ogsaa ret naturligt, at alle de mindre Forretninger ikke ønsker, at den Tid, hvori de er alene paa Markedet, skal indskrænkes alt for stærkt.

Vi har hidtil haft en Regel om, at Butikker skulde lukkes Kl. 8, og dertil var knyttet en Bestemmelse om, at man ved kommunal Vedtægt i enkelte Tilfælde kunde overskride dette Tidspunkt. Den højtærede Minister foreslaar nu — ligesom det ogsaa var foreslaaet i det tidligere Lovforslag —, at der ved kommunal Vedtægt kan træffes Bestemmelse om, at Butikker skal kunne lukkes paa et tidligere Tidspunkt. Det er en Bestemmelse, der findes andre Steder, f. Eks. i den engelske Lovgivning, men der har man knyttet den udtrykkelige Betingelse dertil, at det kun er, naar en bestemt Del af Butiksindehaverne andrager derom. Denne Bestemmelse har i Sommerens Løb mange Steder vakt en vis Modstand, men jeg vil indrømme, at senere hen synes Modstanden i mange Kredse at være blevet mindre. Samtidig har den højtærede Minister ogsaa foreslaaet, at det ved Vedtægtsbestemmelser kan paabydes, at der i Butikker skal være Siddepladser — en Bestemmelse, der tidligere har været til Behandling her i dette høje Ting —, og ligeledes foreslaaet visse Bestemmelser om en Fritid, hvis Længde gøres afhængig af Forretningens Størrelse, i Modsætning til den tyske Regel, der gør den afhængig af Byernes Størrelse.

Ved denne lovbestemte Fritid kommer man uvilkaarlig til at tænke paa de Regler, som gælder for visse af de i Forretninger beskæftigede, og da navnlig Lærlinge. Vi fik i 1889 en Lærlovgivning, og i alle de 25 Aar, der er gaaet siden da, har det været gældende Praksis, at Lærlinge i Barberforretninger har kunnet beskæftiges Søndag Formiddag, men nu er der fra den højtærede Minister udsendt et Cirkulære til Amtmændene, i hvilket det udtrykkelig paabydes, at ingen Barber- og Frisørlærling maa anvendes i Mesterens Tjeneste ud over Kl. 9 Formiddag. Det er en Bestemmelse, som — navnlig da den kommer frem, efter at den anden Regel i saa mange Aar har været gældende — bevirker en Del Afbræk. Det er nemlig væsentlig Søndag Formiddag, Barbererne har Brug for deres Lærlinge, de andre Dage i Ugen kunde Lærlingene meget lettere undværes. Jeg vil henstille til Overvejelse, at man — hvis man vil fastholde denne For-